

AMERISKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

DOMOVINA

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 59

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 10TH, 1936

LETO XXXIX. — VOL. XXXIX.

Tisoč milijonov dolarjev dovolj za relief v letu 1937

Washington, 9. marca. — Dočim so republikanski kongresmani zahtevali včeraj preiskavo glede uprave reliefnega fonda, so demokratski kongresmani prišli do prepričanja, da bo tisoč milijonov dolarjev zadostovalo za reliefne svrhe v l. 1937. Mnogi senatorji, med njimi tudi nekaj demokratov, je večeraj zatrjevalo, da se relief meša s političnimi zadevami. Zlasti glasen tozadevno je mladi senator Hold iz West Virginije, ki je zahteval preiskavo.

Senator Holt je zadnji teden trdil, da je nekdo vlomil v njegovo pisalno mizo v Kapitolu. V pisalni mizi je imel shranjene dokaze glede političnega grafta pri oddaji WPA del.

Republikanski senator Steiwer iz Oregona je stavil drugo resolucijo, v kateri zahteva, da posebni odsek senata preišče vse poslovanje WPA, na kakšen način je bilo potrošenih \$4,800,000,000, ki so bili dovoljeni za javna dela.

V poslanski zbornici je na kongresman Buchanan ki je načelnik odseka za dovolitve, izjavil, da kongres ne bo dovolil v prihodnjem letu več kot en tisoč milijonov dolarjev za relief. Relief mora biti polagoma odpravljen, je izjavil Buchanan. Ta teden bo predsednik Roosevelt sam naznanil kongresu, kako visoka vsota je po njegovem naziranju potrebna za bodoči relief.

Čehi in Masaryk

Združeni Čehi in Slovaki v Clevelandu so preteklo nedeljo na jako slavnosten in svečan način proslavili 86. letnico rojstva prvega predsednika češkoslovaške republike, Tomaža Masaryka. Vzeli so si eno uro na radio in s svečano godbo in odličnimi govorniki proslavili Masarykov rojstni dan, ker Masaryk je, rekli bi, najbolj spoštovan državnik v Evropi. Govoril je župan Burton, ki je v imenu mestne vlade čestital Čehom in Slovakom, ker imajo tako odličnega moža, ki je lahko vzor vsem drugim državljanom sveta. Govorili so nadalje češki generalni konzul, predsedniki čeških patriotičnih organizacij in drugi. Glavni govornik je bil Henry F. Payer, bivši pomožni državni tajnik v Washingtonu, odlični človek čehoslovanskega programa je bila nenavadno sijajna in svečana.

Urednik deportiran

Vlada je odredila, da mora biti Emil Gardos, bivši urednik madžarskega dnevnika "Uj Elore", deportiran kot komunistični agitator. Deportiran bo na Romunsko, kjer je bil rojen. Gardos je dospel v Ameriko leta 1922, in leta 1928 je bil postal ameriški državljan. Toda bil je tako rabiaten komunistični pridigar, da mu je zvezna sodnija leta 1934 vzela državljanski papir in sedaj je dospela odredba, da mora biti deportiran.

Popravek

V zahvali za pokojnim Andrejem Možek je družina pomotoma izpustila ime Mr. Edward in Mrs. Angele Možek, ki sta darovala krasen venec. Na tem mestu se družina Andrew Možek obema iskreno zahvaljuje.

Štrajk hišnih uslužbencev v New Yorku bo kmalu poravnal

New York, 9. marca. — Uni-ja štrajkujočih hišnih uslužben-cev v New Yorku je sprejela načrt, kakor ga je predlagal župan LaGuardia za poravnano te stavke. Zastopniki zveze hišnih lastnikov so pa izjavili, da bodo načrt predložili članstvu v odboru.

Vodja štrajka James Bambrick je napisal županu pismo, v katerem "brezpogojno sprejema njegov načrt za poravnano." — Ker tudi zveza lastnikov nima večjih ugovorov proti načrtu, se pričakuje, da bo štrajk v nekaj dneh poravnal.

Toda vodja štrajka Bambrick je obenem izjavil, da če lastniki poslopij tekom 24 ur brez-pogojno ne sprejmejo načrta župana LaGuardia, da bodo pozneje štrajkarji zahtevali več in bodo poklicali vse hišne uslužbenice v New Yorku na štrajk.

Bambrick se je včeraj tudi izjavil, da se rabi zvezni denar, da se zlomi štrajk. Brzjaval je na Jesse Jones-a, načelnika RFC, da vpelje preiskavo. Bambrick nadalje trdi, da je sedaj štrajk v polnem teku v 6000 poslopijih, toda policija je mnenja, da je štrajk uspešen samo nekako v 1500 poslopijih.

Načrt župana LaGuardia je dati priliko vsem hišnim uslužben-cem, da odglasujejo, h kateri uniji želijo pripadati. Ko je enkrat glasovanje končano, pa nastanejo pogajanja glede plač in delavskih ugodnosti.

Ukradeni avto

Taksi sofer Wm. Lawson se je večeraj pritožil pri policiji, da mu je nekdo odpeljal njegov taksi iz pred restavanta. — Policija je kmalu našla tatu v osebi nekega Jack Rollinsa, ki je star 25 let. Ta Rollins je brez leve roke, desno nogo ima odrezano nad kolonom, a leva noga je — lesena, toda kljub tej pohabljenosti je dobro vozil avto. Policiji je slovesno zatrjeval, da ni hotel taksija ukrasti pač pa se je hotel nekoliko peljati na izprehod. Toda kljub temu je bil aretiran.

Nevarno orožje

3-letni Wm. Goowit, 10222 Massie Ave., je tekom dneva brskal po hiši, in prišel tudi v otrovo spalnico, kjer je imel oče v nekem predalu nabasan revolver. Otroška radovednost je napotila malčka, da se je pričel igrati z revolverjem. Kmalu je imel zasilni strel v hiši. Ko je prišla v spalnico, je dobila otroka ležečega na tleh, zraven pa revolver. Fant je tri ure pozneje umrl v bolnici s strelom v glavi.

Društveni dom

Tem potom se pozivlje člane direktorija Slovenskega društvenega doma v Euclidu, da se udeležijo jako važne mesečne seje v sredo 11. marca, točno ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. Bodite vsi ob času, ker je treba sklepati o mnogih važnih zadevah. Prosi se tudi Gospodinski odsek, da se udeležijo po svoji moči. — Tajnik.

V bolnico

S Svetkovo ambulanco je bil odpeljan v bolnico Mr. John Dejak, 14207 Thames Ave. Nahaja se v Glenville bolnici. Danes ob 7:30 zjutraj smo pa dobili sporočilo, da je Dejak umrl. Podrobnosti jutri.

Nemčija obdana z jeklenim obročem

Paris, 9. marca. Francoska vlada je izjavila, da ne bo obravnavala z Nemčijo o nobenih pogodbah in pogojih, dokler Nemčija ne umakne svojih čet iz Porenja. To pomeni, da bo morala začeti posredovati med Nemčijo in Francijo tretja sila, in to bo najbrž Anglija.

Šest močnih držav se je takoj postavilo na stran Francije, in sicer Rusija, Poljska, Belgija, Čehoslovaška, Jugoslavija in Romunsko. Vse te države bodo podpirale francoski protest napram Nemčiji pri Ligi narodov.

Na ta način je Nemčija obdana od vseh strani od jeklenega obroča, katerega ne bo mogla razbiti. V vsakem slučaju so omenjene države pripravljene priti Franciji z orožjem na pomoč, ako bo potrebno.

Ruski poslanik v Parizu Vladimir Potemkin je osebno izjavil napram francoski vladi, da zre sovjetska vlada zelo simpatično na francosko zahtevo, da Nemčija umakne svoje čete iz Porenja.

Berlin, 9. marca. — Nemški krogi so bili začudeni včeraj, ko je Mussolini sporočil v Pariz, da pride Italija za slučaj vojne med Nemčijo in Francijo na pomoč Franciji. Nemški vladni krogi označujejo to izjavo Mussolini-ja kot politično potezo.

Neki visoki nemški uradnik se je izjavil: "Ako je to resnica, tedaj namerava Francija najbrž potlačiti vsak nadaljni nastop napram Italiji radi Abesinije. S to zadevo se bo ta teden pečala Liga narodov."

Rim, 9. marca. — Sankeijam sta bila prizadeta dva smrtna

udarca, ko je Mussolini ugodno odgovoril na apel Lige narodov glede vojne v Abesiniji in ko je diktator Hitler pogazil locarno pogodbo.

Gotovo je sedaj, da bo Francija na zborovanju Lige narodov nastopila proti predlogu, da se uveljavi petrolejne sankcije napram Italiji.

Na vsak način pa bo imela Liga narodov ta teden mnogo bolj važnega dela kot pa govori-ti o sankcijah. Okupacija Porenja je sedaj v ospredju. Videti je, da so Italija, Francija in Anglija tesno združene v nastopu proti Nemčiji.

Pariz, 9. marca. — Francoski ministerski predsednik je imel včeraj govor francoskemu narodu potom radia. Tekom govora je nevoljno odklonil nemško ponudbo, kakor jo je predlagal Hitler, in v kateri bi se Nemčija zavezala, da tekom prihodnjih 25 let nikakor ne bo napadla Francije.

"Kako moremo skleniti pogodbo z Nemčijo ki je pravkar prekršila zadnje točke versailleske mirovne pogodbe in strašno pogazila svečano locarno pogodbo," je dejal ministerski predsednik Sarraut. "Francija nima nobenega zaupanja v nemško zlato."

Neverjetno pa je, da bi Liga narodov zahtevala vpeljavo kakih sankcij napram Nemčiji. — Položaj med Nemčijo in Francijo je tak, da se ne da poravnati s sankcijami in se ga more rešiti samo z orožjem.

Tudi ni verjetno, da bi bile evropske države pripravljene

izvajati sankcije napram Nemčiji, ker se boje izgubiti dobro trgovino z Nemčijo. Končno se je pa tudi v slučaju Italije izkazalo, da so sankcije skoro brez pomena in nazadnje trpijo one dežele, ki so sankcije proglasile.

Prihodnja naloga francoske vlade bo pridobiti Italijo popolnoma za sebe. Nadalje si bo francoska delegacija prizadevala zopet dobiti Poljsko, ki se je zadnje čase odtujila Franciji in se približala Nemčiji.

V očigled resnega položaja, namerava francoski ministerski predsednik zahtevati, da se odgodijo parlamentarne volitve, ki so bile napovedane za 26. aprila. Sarraut namerava tudi izpremeniti svoje ministerstvo in poklicati v kabinet zastopnike nasprotnih političnih strank, tako da bi tvorila francoska vlada "narodno enoto."

Moskva, 9. marca. — Rusija nemirno gleda pohod nemških čet v Porenje. Po mnenju vplivnih ruskih politikov je ta korak Nemčije prva priprava za spopad s Francijo in za poznejšo splošno evropsko vojno.

"Nemčija je zagrozila vzhodu (Rusiji)," piše Radek v uradnem sovjetskem listu Izvestia. "Sedaj je začela groziti tudi zapadu. Nemški imperializem zahteva vojno. To je dejstvo, vse drugo so prazne čenče."

Komunistični organ "Pravda" piše, da je zasedba Porenja od strani Nemčije dobro zamišljena priprava v političnem in vojaškem ozirju izbrati strategične pozicije in zaplesti potem vse evropske narode v vojno.

Demokrati na vladi

Predsedniški delegati

V Clevelandu se nahaja pomožni tajnik vladnega oddelka za notranje zadeve Chas. West, ki skuša na zahtevo predsednika Roosevelta narediti harmonijo v demokratskih vrstah v Clevelandu glede predsedniških delegatov. Kot znano, predsednik Roosevelt nikakor ne namerava odobriti kandidatov, katere je odobrilo vodstvo demokratske stranke v Clevelandu. F. D. Roosevelt želi delegate, ki so njemu absolutno naklonjeni, a Mr. Gongwer, načelnik stranke v Clevelandu, misli drugače. Predlog zaupnika preds. Roosevelta je bil, da se imenuje kot kandidati za predsedniške delegate vse one, za katere je Gongwer in vse one, za katere je senator Bulkley. Pri primarnih volitvah bi se potem odločilo, komu so volivci bolj naklonjeni.

Vsi v cerkvi

Iz Washingtona se poroča, da se je v nedeljo predsednik F. D. Roosevelt z vso svojo družino, s svojimi pomočniki in z vsem kabinetom udeležil službe božje, tekom katere je predsednik tudi pomagal cerkvenemu zboru pri petju. Ob koncu službe božje je Roosevelt tudi prejel obhajilo.

Delegatinje

Sinoči je imela podružnica št. 25 S. Z. Z. sejo, pri kateri so bile izvoljene sledeče delegatinje za konvencijo: Mary Otoničar, Josephine Perpar, Frances Ponikvar in Dorothy Strnisha. Namestnice so: Mary Marinko, Margaret Tomažin in Anna Rode.

Čarter za Euclid

V bližnjem mestu Euclidu nabirajo podpise državljanov s prošnjo, da se vpelje nov sistem vlade v Euclidu. Mnogo stotin podpisov je že nabranih. Končni namen zagovornikov novega čarterja je, da dobi Euclid manjše mestne vlade in se tako gotovo znebijo sedanjega župana Elyja. Med zagovorniki novega čarterja se Thomas Thompson, Stanley Dunbar, ki je že večkrat kandidiral za župana, in naš councilman Mr. L. R. Wess. Euclid ima 5400 registriranih volivcev in zagovorniki novega čarterja pričakujejo, da se jih bo nad polovico podpisalo za novi čarter. Zadeva pride seveda končno pred volivce.

Mr. Ulle v bolnici

Poznani slovenski pionir in farmer Mr. Frank Ulle iz Madisona, Ohio, se nahaja v Painesville Memorial bolnici v Painesville, O. Podvreči se je moral operaciji in jo je srečno preživel. Nahaja se v sobi št. 10, kjer ga prijatelji lahko obiščejo med 1. in 3. uro popoldne in od 7. do 9. zvečer. Vrlemu možu želimo, da bi čimprej in dobro ozdravel in se vrnil k svoji ljubi družini.

V bolnico

Mr. Fred Mah, sin poznane družine iz Madison, O., je bil prepeljan v sv. Luka bolnico v Clevelandu, kjer se je moral podvreči operaciji in njegovo stanje se izboljšuje. Prijatelji ga lahko obiščejo v sobi št. 205.

Prosvetni klub SND

V sredo 11. marca se vrši ob 8. uri zvečer seja Prosvetnega kluba SND, staro poslopje, soba št. 4. — Tajnik.

Zborovanje kongresa bo radi politike končano 1. maja

Washington, 9. maja. — Kongres Zed. držav je odločen, da preneha s svojim zborovanjem 1. maja, ker se želi večina kongresmanov vrniti nemudoma po 1. maju v svoje volilne okraje, da so navzoči, ko se vršijo primarne volitve.

Več važnih postav, ki so bile na programu tekom sedanjega zborovanja, bo moralo radi tega odpasti. Pripuščene bodo prihodnjemu zasedanju kongresa za uvaževanje. Med temi postavami je tudi predlog za elektrifikacijo farmerskih okrajev, ki je bil že sprejet v senatni zbornici kongresa. Predlog zahteva \$420,000,000 vladne pomoči, da se vpelje elektrika v one podeželske kraje, kjer je sedaj še nimajo.

Kongres bo moral, predno se razide, vpeljati nove davke na korporacije, kakor je zahteval predsednik Roosevelt, da se plača bonus. Nadalje bo skoro gotovo odobrena nova vsota za relief za prihodnje fiskalno leto in redni proračun vlade.

Senatna zbornica ni dosti zaposlena, pač pa poslanska zbornica. Senatorji bodo od dneva do dneva odgodili svoja zborovanja, da medtem poslanska zbornica sklene, kar je potrebno, nakar bo predloge senatna zbornica potrdila. Po zaključku zborovanja bo senatna zbornica začela z obravnavo pritožb Ritterju iz Floride, ki je obdolžen grafta in zlorabe urada.

Uničeno mleko

Dva velika truka, naložena z mlekom, namenjena v Akron za razdelitev po hišah preteklo nedeljo, sta bila napadena od neznanih vandalov. Vandal so prisilili vozniške trukove, da so pobegnili, nakar so polili 4000 galon mleka s petrolejem in gasolinom. Mleko je bilo namenjeno za družine s številnimi otroci in za bolnišnice. Kot znano, so v Akronu zastrajkali razvaljalci meka, ki zahtevajo višje plače od gospodarjev. Farmerji, ki dobivajo mleko za Akron, stojijo na strani mlekarjev in so proti uniji.

Centralni odbor demokratov

Uradniki centralnega odbora združenih slovenskih političnih demokratskih klubov v 32. var- di so: predsednik John Rožanc, prvi podpredsednik John Toni, druga podpredsednica Mrs. Urbas, tajnik Mihael Lah, zapisnikar John Terček ml., blagajnik John Hochevar. Nadzor-niki: George Turek, Mrs. Milner, Mrs. Katarina Škufca. Poročevalci za moški klub John Rožanc, za ženski klub Mrs. Škufca in za mladinski klub Mr. John Toni.

Kulturni vrt

Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ je darovalo \$5.00 za olup-savo in izpopolnitev Jugoslov. kulturnega vrta. Zavednemu društvu najlepša hvala. Želeti je, da bi vsa društva in posamezniki darovali enako vsoto in vrt bo letos gotov, kar bo ponos nam in našim potomcem. — Jacob Resnik.

Direktorska seja

Danes zvečer se vrši redna seja direktorija S. N. Doma. Začetek ob 8. uri. Prosi se polno- številne udeležbe. — John Tavčar, tajnik.

Father Coughlin napadel komuniste kot punjarje in bogotajce

Detroit, 9. marca. — Nedelj-ska radio pridiga Father Coughlina je bila v prvi vrsti naper-jena proti komunistom. Rev. Coughlin je omenil, da je poslušal v četrtek radio govor Earl Browderja, ki je tajnik komunistične stranke v Zedinjenih državah.

Rekel je, da je poslušal in čakal, kdaj se bo zastopnik komunistov izjavil, da zakaj morajo ameriški državljani voliti komunistični tiket. Toda Browder tega ni povedal, pač pa je samo dejal, da se mora ustanoviti delavsko - farmerska stranka, ki bo odpravila gorje in mizerijo iz Zed. držav.

Rev. Coughlin je nato trdil, da Browder ničesar ni povedal, ker se je tajnik komunistične stranke — bal javnosti. Ostro je Rev. Coughlin prijel Browderja, kot zastopnika komunizma, zakaj ni poslušalec na radio povedal čiste resnice, kaj je prav za prav komunistična stranka.

"Zakaj se bojite, Mr. Browder," je kričal Father Coughlin, "povedati Amerikaneem resnico o vaši stranki? Ali ni pribita resnica, da so komunisti izjavili, da bodo vrgli Boga iz nebes? — Ali ni resnica, da komuni- zem odpravlja vsako vero, da je komunizem absolutno bogotajski? Ali ni resnica, da je komunizem proti vsaki privatni lastnini in da bo zaplenil vse, če slučajno pride na površje? — Ali ni resnica, da pod komunistično vlado ni nobene svobode, pač pa absolutno suženstvo, da časopise ne sme tiskati, kar želi, da ljudje ne smejo govoriti, kar imajo v mislih? Da prevladuje svoboda govora v Ameriki, je dokaz, ker voditelji komunistov lahko svobodno po radiju govorijo, dočim sovjetska vlada v Rusiji niti Rooseveltu ne bi dovolila nastopiti v javnosti."

"Na drugi strani pa," je končal Rev. Coughlin, "se mora Amerika zavedati, da odpravi vse ono, kar pospešuje komunizem, namreč izkoriščanje delavcev, slabe plače, odvzete ljudske pravice in slabe življenjske razmere."

Tajna posvetovanja

Te dni se vršijo v Akronu tajna posvetovanja med uradniki delavske unije, katere člani so zaposleni pri Goodyear Tire & Rubber Co., in med kompanijskimi uradniki. 14,000 delavcev je že tri tedne na štrajku. Pričakuje se, da bo prišlo obojestransko do sporazuma in da se tekom enega tedna zopet začne z delom.

Previsoki renti

Država plačuje mnogo preveč za najemnine, kjer se nahajajo državne trgovine za prodajo opojne pijače. To sporočilo je dobil governor Davey od posebnih komisije, ki je preiskovala položaj. Za 187 trgovin v državi Ohio, plačuje država letno \$188,000, kar je za \$46,000 preveč na leto po mnenju komisije.

Zadušnica

V sredo se bo brala sv. maša zadušnica za pokoj. Johnom Boldanom ob 6. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida, in sicer ob pri- liki 25-letnice smrti pokojnega. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, \$5.50, pol leta, \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$8.00. Posamezna številka, 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

U. S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
Single copies 3 cents. European subscription, \$8.00 per year.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 59, Tues., March 10, 1936

Sovjeti pred svetovno kritiko

Sovjetska država z vsemi mogočimi sredstvi podpira brezboštvo. V ta namen so ustanovljene posebne brezbožne organizacije, ki so namenjene v prvi vrsti mladini. Brezboštvo se poučuje v ljudskih šoli, v nešteti javnih predavanjih in nastopih. Posebne državne tiskarne se bavijo samo s tiskanjem protisovjetskih listov, plakatov, karikatur in oklice na delavce in kmete.

Vsi javni in uradni prostori so polni gnusnih brezbožnih letakov in spisov, ki srampe Boga in religijo. Stalno se ponavlja isto: Bog je isto kot kapital, Jezus Kristus je zaveznik kapitalistov in ljudskih izkoriščevalcev proti bednemu ljudstvu. Krščanski nauk o ljubezni, usmiljenju, potrpežljivosti, posmrtnem plačilu itd. je prevejana izmišljotina kapitalistov, da z njo sleparijo proletarijat, da se ne upre svojim zatiralcem. Vera se vedno predstavlja kot zaveznik buržoazije, ki naj ovira socialni, tehnični in gospodarski napredek ljudstva. Obenem se religija prikazuje kot popolnoma neznatna stvar, ki ne vzdrži pred "dokazi" znanosti.

Izključeno je, da bi kak aktiven vernik mogel zavzeti katerokoli pomembno mesto v javnem življenju. Tako upa boljšešviški režim, da bo z nasiljem in smotnim širjenjem brezboštva polagoma izbrisal z ruske zemlje zadnji sled Boga in njegovega češčenja. Močnejši so to poskusili, pa so morali priznati poraz.

Kakor je znano, gleda boljšešvizem na družino v našem smislu le z mrkim očesom. Po njegovem naziranju je družina, kakor jo mi pojmuemo, "meščanska" ustanova in zato nasprotna zamisli boljšešviške družbe. Družina, pravijo boljšešviki, je čisto zaokrožen svet za sebe, je družba za sebe, ker nasprotuje kolektivizmu. Dalje vzgaja po njihovem k individualizmu, k sebičnosti, k izključni skrbi za svojce, ki jih odteguje vplivu kolektiva.

Zato je treba družino razbiti ali pa ji dati čisto drug značaj. V ta namen je boljšešvizem popolnoma zrahljal vez med možem in ženo, ker ji je vzel trajen značaj. Ustanovil je skupna vzgojevališča za otroke, ki so "državna last", pritegnil je v najvišji meri tudi žene v tovarne in k javnim delom, da se tako ne morejo baviti z družino in otroki, "osvobodil" jih je skrbi gospodinjstva, ko je vpeljal skupne obednice, a mnogokje tudi skupne spalnice. Tako popolno je razbil družino, da je voditelj same postalo strah pred zlimi posledicami in da so zadnje čase pričeli zavirati usodni razvoj.

Velika francoska revolucija si je postavila cilj, da politično izenači državljane. Ruska revolucija je šla korak dalje in je hotela odpraviti gospodarsko razliko med ljudmi in vse zenačiti v enem proletarskem razredu. Ali je svoj smoter dosegla?

Danes moremo reči, da se ji je pač posrečilo uničiti rusko elito, ki je štela morda dva milijona med 160 milijoni prebivalstva. Toda tudi za neveščaka sta tudi še po desetletju ostala vidna dva socialna razreda: delavstvo po mestih, ki tvori proletarijat v pravem besednem pomenu, in pa množice kmetijskega ljudstva.

Delavski proletarijat je privilegiran razred, na katerega se naslanja režim. Zaveda se, da bi se zrušil tisti dan, ko ne bi v delavstvu več našel opore. Zato mu na vse načine daje prednost. Omogoči mu je, da je kljub veliko manjšemu številu zavzel politično odločilno in vodilno mesto v državi. V vseh sovjetskih, v vseh izvrševalnih odborih, ki odločajo o politiki in gospodarstvu, ima delavstvo veliko večino in skoro izključno oblast.

Odločilen vpliv mu je zagotovljen tudi v armadi in mornarici, ki se po večini rekrutira iz delavstva, kakor tudi častniški zbor. Sovjetska ljudska politika gre za tem, da vedno bolj narašča prebivalstvo mest kot delavskih središč in da polagoma zmanjšuje prebivalstvo kmetijskega podeželja.

Leta 1914 so vsa ruska mesta štela komaj 22 milijonov, danes živi v mestih že nad 40 milijonov ljudi! Režim posveča vso svojo pažnjo delavstvu: ga neguje in vzgaja, daje mu možnost, da se šola in izobražuje, po boljšešviško seveda, njemu so predvsem namenjene zabave in dobrine sovjetskega carstva, njemu je izročena oblast in vladanje, kar naj ga navdaja s ponosom in samozavestjo, da je pionir novega reda in nove človeške družbe. Delavstvo je prednostni stan v sovjetski Rusiji. (Pride še.)

TRILETEN MOŽ

V Debrečinu so privedli te dni v bolnišnico triletnega Franca Kissa, ki je po izjavi profesorja Hutla nenaravno razvit in popolnoma dozorel. To ni osamljen primer v zdravniški praksi, a s tem triletnim Kisom je zaveda malo prehuda. Njegova lobanja se skoro nič ne razlikuje od lobanje kakšnega odraslega človeka, in s tem se sklada tudi njegova duševna dozorelost. Tako se otrok sploh ne zanima za druge otroke, živi samo v družbi odraslih, a če zagleda ženske, se za mlačno ne zanima več. Nekega dne je zavrnil otroško hrano in zahteval klóbase in vina, poleg tega tudi ciganske godbe, torej same reči, ki jih delajo odrasli Madžari. Zdal mu bo profesor Hutl z majhno operacijo odpravil takšno poželenja in ga napravil spet — otroka.

Iz življenja naših pionirjev

UREJUJE A. G.

Zjutraj je prišel čuvaj, ki mi je povedal, da se še ne zavedam, v kakšni veliki nevarnosti sem bil. Odklenil je postajo, kamor sva vstopila. Najprej je zakuril v peči, da sem se odtajal od vseh strani, potem mi je pa odstopil od svojega luncha, da sem se okrepčal. Ker je bilo padlo toliko snega, nisem hotel iti na prejo, ampak sem počakal, da je prišel vlak, s katerim sem se odpeljal nazaj v Rock Springs. Takrat sem sklenil, da ne tópm nosil firbea okrog po teh prerijah.

Iz Rock Springsa sem šel v Portlandt, Oregon. Tudi tukaj je bilo več naših ljudi. Podnebje je tukaj kot v Floridi. Tukaj sem delal v papirnici sedem let. Kraj tukaj je zelo prijazen, ves obraščen z zelenimi gozdi, kakor naši kraji v stari domovini. Zaslúžilo se je dobro in tukaj smo imeli vesele čase. Kadar sem imel prihranjenih nekaj stotakov, sva se domenila z nekim prijateljem, si vzela par mesecev dopusta in se odpeljala v San Francisco ali Sacramento, ki so najlepši kraji v Ameriki, saj meni se zdi tako. Tam sva obiskovala gledišča, posedala po parkih in pohajkovala.

Nekoč jo mahava s kovčegi peš proti Sacramentu. Da si prihraniva nekaj poti, je udariva kar po železniškem mostu, po katerem je tekla samo ena proga. Tukaj je bil napis, da kdor gre po tem mostu, riskira svoje življenje, ker se nisi mogel nikamor umakniti, če je pridrvel vlak. No, korajžna, kakor sva bila, sva rekla, saj tukaj ne vozijo vlaki tako pogosto in ni pes, da bi prav na naju čakal. Bila sva že daleč na širokem mostu, ko v daljavi zagledava vlak, ki nama hiti naproti. Kaj bo pa zdaj? Ob straneh nič prostora, pod mostom pa sama globoka in široka voda. Noben izmed naju ni znal plavati, poleg tega pa še težke kovčege v roki. Priznali boste, da sva bila v kaj kočljivi položaju. Nisva imela prav dosti časa, torej sva pametno porabila tiste trenutke, ki so nama bili na razpolago. Hitro priveževa kovčege ob mostnice, da so viseli čez rob, sama sva pa čakala prav zadnjega hipa in se obesila za roke čez rob, ko je prišel vlak mimo. Rečem vam, da je bil ta vlak najdaljši, kar sem jih še videl v svojem življenju in zdelo se mi je, da ne bo nikdar odrzel mimo. No, končno je šinil mimo zadnji voz in napol trda od straha zlezeva zopet nazaj na most, živo vero v srečo, da nikoli več!

Nekega dne se spominam, da bi se rad odpeljal v Spokane, Wash. Vpraša sem na postaji, koliko stane vlak do tje. Ker sem bil v navadni delovni obleki, mi uradnik niti odgovoriti ni hotel. Najbrže si je mislil, da take opravljen človek nima denarja, da bi se tako daleč peljal. Jaz sem pa segel v žep in položil predenj tri desetake in uradnik je začel takoj govoriti prijazno z menoj. Povedal mi je, da listek do Spokane stane 22 dolarjev. Da, da, Francelj iz Šenčurja se je peljal, kamor je hotel, ker je imel vedno groš. Obleka pač ne naredi še človeka, sem si mislil žep. Samo da imaš kaj evenka v žepu in korajžo v srečo.

Potem sem se odpeljal v Milwaukee, kjer sem delal v usnjarni. Potem sem šel v Calumet, kjer so znani bakreni rudniki. Od tam sem šel zopet v Milwaukee in potem v Battle Creek, blizu Detroitja.

Ker sem bil sedaj že tako blizu Clevelanda, sem sklenil obiskati naše Gorenjce tukaj. Pa tukaj nisem dobil dosti prijaznih rojakov, pa sem se odpeljal v Lorain. Tam sem delal devet mesecev. Potem sem se pa vseno še enkrat odpeljal nazaj v Cleveland, kjer sem tudi ostal.

Ko sem pred osemnajstimi leti prišel v Cleveland, sem takoj dobil delo v tovarni Twist Drill Co. Tu so me radi imeli in tudi potrpeži z menoj, če sem ga včasih slučajno imel malo pod kapo. (Ko sem bil pred dnevi s Frankom v omenjeni tovarni, so ga vsi veselo pozdravljali in ga spraševali, kdaj pride nazaj. S palico si mora sedaj Frank pomagati, pa vendar so ga vsi, foremani, delavci in dekleta v pisarni, prijazno pozdravljali. Op. pisca).

Frank je danes siromak, ker so mu odpovedale noge in mu silno zatekle. V petek 28. februarja je šel v mestno bolnico. Je član samostojnega društva "Kranj".

Frank Sajovca poznam že dolgo vrsto let, ker je stanoval blizu naše hiše. Bil je dober delavec in veseljak, a pri tem poštenjak. Včasih je malo ropotal v stanovanju, kadar je prišel iz saluna domov. Ker je bil sam in ni imel človeka, s katerim bi malo debatiral, je navadno zagnal kak star krožnik po tleh, da je malo zaropotalo, da je bila štima. Tako si je dal duška, ki mora na dan. No ja, mi drugi se znemo po padu ženo ali otroci, pa nam odleže. Po tej debati je Frank sladko zaspal, drugo jutro je bil pa zopet v tovarni pri delu in vse večerne nevihte in tornadi so bili pozabljeni.

Frank Sajevic je vedno rad čital časopise. Poleg Ameriške Domovine je imel tudi Ave Marijo in A. S. Frank je pravi tip korenjaškega Gorenjca, kot nam priča njegov zanimiv življenjepis. Želimo mu, da se kmalu vrne med naš zdrav in nadaljuje svoje veselo življenje, ker obilo ima prijateljev tukaj in tudi med Amerikanci. Bog Te živi, Frank!

Z č. gg. župniki smo se dogovorili, da se bodo vršile slikovne predstave v naših farah in sicer: v sredo večer v prostorih pod novo cerkvijo sv. Vida ob četrt čez osmo, in potem zopet v sredo 18. marca.

Pri fari sv. Kristine dva petka, 13. in 20. marca v šolski dvorani in sicer obakrat zvečer po pobožnosti v cerkvi.

Ako bodo predstave dobre obiskane, se bo to lahko nadaljevalo v postnem času s primernimi slikami. Predstave se vršijo v korist omenjenih fara. Kdor more, naj plača vstopnino, kdor ne more, vseeno lahko pride, da se nekoliko razvedri.

Sledeče slike se bodo kazale: Pasijon, pri katerem nastopi več kot 100 oseb in ki je bil predstavljen na slovenskem odru. V njem spadajo tudi slike iz Rima. Potem več slik iz Jeruzalema, Betlehema, Oljska gora, Kalvarije in in drugo. To sliko bi moral videti vsak katoličan.

Dalje bomo dodali nekaj slik iz Floride, da vidite, kako tam zore pomaranče v času, ko tukaj od mraza vse poka. Lahko boste videli tudi oba evharistična shoda, parado Baragovega dneva in še mnoge druge slike, ki jih imam na izbiru.

Ker so slike lepe in domače in ker gre vstopnina v dober namen, se pričakuje velike udeležbe od strani občinstva. Pozdravi! A. Grdina.

Cleveland, kjer sem tudi ostal.

Ko sem pred osemnajstimi leti prišel v Cleveland, sem takoj dobil delo v tovarni Twist Drill Co. Tu so me radi imeli in tudi potrpeži z menoj, če sem ga včasih slučajno imel malo pod kapo. (Ko sem bil pred dnevi s Frankom v omenjeni tovarni, so ga vsi veselo pozdravljali in ga spraševali, kdaj pride nazaj. S palico si mora sedaj Frank pomagati, pa vendar so ga vsi, foremani, delavci in dekleta v pisarni, prijazno pozdravljali. Op. pisca).

Frank je danes siromak, ker so mu odpovedale noge in mu silno zatekle. V petek 28. februarja je šel v mestno bolnico. Je član samostojnega društva "Kranj".

Frank Sajovca poznam že dolgo vrsto let, ker je stanoval blizu naše hiše. Bil je dober delavec in veseljak, a pri tem poštenjak. Včasih je malo ropotal v stanovanju, kadar je prišel iz saluna domov. Ker je bil sam in ni imel človeka, s katerim bi malo debatiral, je navadno zagnal kak star krožnik po tleh, da je malo zaropotalo, da je bila štima. Tako si je dal duška, ki mora na dan. No ja, mi drugi se znemo po padu ženo ali otroci, pa nam odleže. Po tej debati je Frank sladko zaspal, drugo jutro je bil pa zopet v tovarni pri delu in vse večerne nevihte in tornadi so bili pozabljeni.

Frank Sajevic je vedno rad čital časopise. Poleg Ameriške Domovine je imel tudi Ave Marijo in A. S. Frank je pravi tip korenjaškega Gorenjca, kot nam priča njegov zanimiv življenjepis. Želimo mu, da se kmalu vrne med naš zdrav in nadaljuje svoje veselo življenje, ker obilo ima prijateljev tukaj in tudi med Amerikanci. Bog Te živi, Frank!

Z č. gg. župniki smo se dogovorili, da se bodo vršile slikovne predstave v naših farah in sicer: v sredo večer v prostorih pod novo cerkvijo sv. Vida ob četrt čez osmo, in potem zopet v sredo 18. marca.

Pri fari sv. Kristine dva petka, 13. in 20. marca v šolski dvorani in sicer obakrat zvečer po pobožnosti v cerkvi.

Ako bodo predstave dobre obiskane, se bo to lahko nadaljevalo v postnem času s primernimi slikami. Predstave se vršijo v korist omenjenih fara. Kdor more, naj plača vstopnino, kdor ne more, vseeno lahko pride, da se nekoliko razvedri.

Sledeče slike se bodo kazale: Pasijon, pri katerem nastopi več kot 100 oseb in ki je bil predstavljen na slovenskem odru. V njem spadajo tudi slike iz Rima. Potem več slik iz Jeruzalema, Betlehema, Oljska gora, Kalvarije in in drugo. To sliko bi moral videti vsak katoličan.

Dalje bomo dodali nekaj slik iz Floride, da vidite, kako tam zore pomaranče v času, ko tukaj od mraza vse poka. Lahko boste videli tudi oba evharistična shoda, parado Baragovega dneva in še mnoge druge slike, ki jih imam na izbiru.

Ker so slike lepe in domače in ker gre vstopnina v dober namen, se pričakuje velike udeležbe od strani občinstva. Pozdravi! A. Grdina.

Z č. gg. župniki smo se dogovorili, da se bodo vršile slikovne predstave v naših farah in sicer: v sredo večer v prostorih pod novo cerkvijo sv. Vida ob četrt čez osmo, in potem zopet v sredo 18. marca.

Pri fari sv. Kristine dva petka, 13. in 20. marca v šolski dvorani in sicer obakrat zvečer po pobožnosti v cerkvi.

Ako bodo predstave dobre obiskane, se bo to lahko nadaljevalo v postnem času s primernimi slikami. Predstave se vršijo v korist omenjenih fara. Kdor more, naj plača vstopnino, kdor ne more, vseeno lahko pride, da se nekoliko razvedri.

Sledeče slike se bodo kazale: Pasijon, pri katerem nastopi več kot 100 oseb in ki je bil predstavljen na slovenskem odru. V njem spadajo tudi slike iz Rima. Potem več slik iz Jeruzalema, Betlehema, Oljska gora, Kalvarije in in drugo. To sliko bi moral videti vsak katoličan.

Dalje bomo dodali nekaj slik iz Floride, da vidite, kako tam zore pomaranče v času, ko tukaj od mraza vse poka. Lahko boste videli tudi oba evharistična shoda, parado Baragovega dneva in še mnoge druge slike, ki jih imam na izbiru.

Ker so slike lepe in domače in ker gre vstopnina v dober namen, se pričakuje velike udeležbe od strani občinstva. Pozdravi! A. Grdina.

slike o življenju Slovencev v Ameriki. Nabavili smo si projektor in sedaj kažemo slike pri raznih društvih. V nedeljo 16. februarja smo kazali slike v Domžalah. V dvorani je vladalo veliko navdušenje in ljudje so nas prosili, naj se Vam zahvalimo za slike v imenu Domžalcev. Polagoma bomo obhodili vso domovino z vašimi slikami.

Sprejmite tem potom zahvalo za Vaš trud, da ste filme snemali. Priporočamo se tudi za film o Baragovi slavnosti lanske leto v Clevelandu, ko ste odkrili spomenik."

Mr. Grdina je že odposlal duplikat tistega filma, katerega je plačal iz prijaznosti zdravnik dr. Anthony Perko, torej tudi ta film je že v Ljubljani in bo nedvomno vzbudil veliko zanimanja med našimi rojaki v domovini.

Mr. Grdina zatrjuje, da bo v tem smislu še nadalje deloval, da se bomo tako bolj zblížali z domovino.

Mladinski zbor Slov. doma

Seja našega mladinskega pevskega zbora se je vršila na 3. marca zvečer. Slišali smo poročila naše zastopnice Mrs. Turk, kako obširen program so podali glavni odborniki mladinskih pevskih zborov. Prav nič bi ne bilo pretirano, če bo šlo vse po vašem načrtu. Toda dostikrat se računi brez krčmarja izjalovijo. Nikdo ne sme koga zavezati, da mora nekaj kupiti ali storiti, ako sam ni pri volji prevzeti. Danes je veliko družin, ki nimajo niti za svoje najbolj važne potreščine. Kako naj bi potem kupovali druge postranske stvari. Torej opozarjam celokupni odbor, da ste previdni s tem programom. Meni se zdi, da bo to precej visok program v finančnem oziru. Glejte, da se bo stvar izvedla kolikor največ mogoče poceni. Kadar se kaj kupuje, naj bo po en zastopnik od vsakega zbora navzoč, da ne bo potem nepotrebne kritike.

Pri našem zboru so jako previdni in natančni odborniki. Posebno pa naš tajnik in blagajnik. Pri njiju ne gre nič pod "Razno", ampak je vsaka stvar natančno zapisana in nam o vsem sporočata na vsaki seji. Naši odborniki bodo zasledovali vsa naročila, ki se tičejo te prireditve. Ako se bo pronašlo, da ne bo kaj v redu, bo naš odbor izstopil.

Kako to, da se prej ni dalo kakga obvestila na vse te zbere, da bi se skupno s starši otrok razmotrivalo o tem programu? Sami dobro veste, da take prireditve velike stanejo. Koliko truda in potov je potreba. Kdo je to poskusil, ta že ve.

Torej opozarjam skupni odbor, da ne napravi prevelikih stroškov. Jaz vem, kako so pri takem delu plačani odborniki: čimprej si raztržejo svoje podplate, prej si morajo kupiti nove. Pozdravi!

K. Može.

Naš kulturni vrt

Cleveland, O.—Pomlad se približuje. Zopet bomo morali začeti z delom na kulturnem polju, ker nam je še dosti dela ostalo od leta 1935. Letos moramo postaviti v Jugoslovanski kulturni vrt še dva spomenika: Simonu Gregorčiču in Ivanu Cankarju. Pa tudi vrt v splošnem izgotoviti. Vsem je znano, da bo zvezna vlada pri tem pomagala s kakim 55 tisočaki. Nam je potreba spraviti skupaj kake tri tisočake. To mora biti skupaj do 4. julija. Videli ste v Ameriški Domovini, kateri smo kolektorji in bomo pobirali po hišah. Upam, da nas boste prijazno sprejeli. Ne ja, saj vam ne bomo nicesar vzeli, saj boste sami radi pomagali, da bo to delo dovršeno. Zopet se bo izdala sp-

minska knjiga in kdor bo dal \$1.00, bo ime tiskano v knjigi.

Simon Gregorčič je naš primorski rojak, velik pesnik, ki je klical naše duše, da se prebudimo in se otresemo okovov. Napravil nas je trdne in našega duha niti Mussolini ne more ukloniti. In Gregorčič zasluži, da se mu postavi spomenik v Jugoslovanskem kulturnem vrtu. Jaz bi rada obiskala vse primorske rojake, kar vas je v Clevelandu, toda ne vem za vaše naslove. Prosim, pišite mi samo eno kartico in pošljite naslov, pa bom prišla do vas, da se bomo kaj pomenili iz starega kraja.

Drugkrat pridem pa kolektat za Gregorčičev spomenik, če ne boste sami dali pri prvem obisku. Vidite, kako sem navdušena jaz. Ah, če bi mogla dobiti še kaj takih rojakov kot je Mr. Ralph Čebon na 4030 St. Clair Ave., ki je dal 25 dolarjev in sicer za Gregorčičev spomenik \$20, za Cankarjev pa \$5. Čestitam Vam, Mr. Čebon, da boste imeli Vašega strica, Simon Gregorčiča v našem kulturnem vrtu. Lahko ste ponosni na to, kot so vsi primorski rojaki.

Torej pričakujte nas kolektorjev na svojem domu v kratkem. Nikar se nas ne ustrašite, ampak pomagajte k dobri stvari, ki bo v ponos našemu narodu in bo priča še poznim rodovom, da je nekoč bival v Clevelandu zaveznik slovenski rod, ki je znal spoštovati svoje velike može, narodne buditelje, da jih je lahko pokazal tudi drugodcem, ki jih nimajo večjih in ne bolj slav-nih. Pozdravi!

Rose Zupančič,
923 E. 73rd St., Cleveland, O

Podružnica št. 15 S. Ž. Z.

Cleveland (Newburg), O.—Vse članice podružnice št. 15 SZZ so prijazno prošene, da se prav gotovo vse udeležijo seje v sredo večer po cerkvenem opravilu. Na tej seji bo treba voliti delegatince za konvencijo Slovenske ženske zveze, ki se vrši v mesecu maju v Milwaukee, če mislite katero poslati. Pridite na sejo vse in povejte svoje mnenje ter dobre nasvete, da bo v korist podružnice in naše zveze. Preglejte pravila in če najdet, da bi bilo potrebno kaj pre-narediti in kako novo točko postaviti, da bi bila SZZ bolj popolna in da bi dajala boljše ugodnosti članicam pridite na sejo in to predlagajte na seji. Nikakor pa ne bodite užaljene, če predlog ni sprejet. Saj zato je na seja, da vsaka lahko pove svoje mnenje. Vse enako plačujemo, vse imamo enake pravice v odločevanju in sploh v vseh zadevah. Ve članice ste gospodar, uradnice smo pa le vaše orodje, s katerim se izvršuje delo pri podružnici.

Nekatere se niste dobile certifikatov, na katere se izplačuje posmrtnina. Povejte tajnici, da vam jih preskrbi. Priglasite se tudi, če mogoče ne dobivate Zarje. Morda nimate pravega naslova priglasenega. Za tajnico je težavno za vsako posebej pisariti. Ravno tako ni prijetno za gl. tajnico in urednico Zarje, če jih vedno nadlegujemo. Vsak hoče imeti roj in hoče o pravem času urediti svoje delo.

V sv. Luka bolnico je bila odpeljana naša članica Mrs. Lucy Bolden, da si tam počee zdravlja. Članice in prijateljice so prošene, da jo obiščejo.

Na bolniški postelji so tudi Mary Kužnik in Josephine Vdovec. Vsem želimo zdravlja. Zadnji dve se nahajata na domu, kjer ju obiščite.

Še enkrat prosim, da pridete vse v sredo 11. marca na sejo. Imamo tudi neko drugo zadevo, katere mora biti rešena na seji. Torej bodite vse navzoče. Pozdravljene do svidenja.

Apolonia Kic, predsednica.

Razgovor dveh rojakov na St. Clairju:

"Odkod si pa ti doma?"

"Dve uri od Iga."

"O, tako, torej od Kureška?"

"Oh, ne, na drugo stran."

"Torej od Višnje gore?"

"Ne, na drugo stran."

"Torej iz Záhje vasi?"

"Tudi ne."

"Od kje pa torej?"

"Iz Ljubljane."

IZ DOMOVINE

—Deček žrtev eksplozije. V bližini domače hiše je našel 14 letni posestnikov sin Matija Turner v Veliki Poljani naboj, ki ga je nesel v sobo in začel pregledovati in razstavljati. V sobo je stopila sestra, kateri je hotel prikriti svojo najdbo in je stisnil naboj k sebi. Toda v tem trenutku se je naboj razpočil in deček je oblezel v krvi na tleh. Ponesrečeni deček je kmalu nato umrl za strašnimi poškodbami. Sestri se k sreči ni nič pripetilo.

—Ob tisočake. Skoro never-jeten, pa vendar resničen dogodek. Posestnik K. iz novomestne okolice si v svojem življenju ni hotel nicesar drugega privoščiti, dasi bi to storil laže kakor drugi, ker je imel doma spravljanih 50.000 dinarjev. Noben sosed ni slutil, da je pod siromašno streho toliko denarja. Na dan je prišlo to le po naključju. Lastnik, ki je imel tisočake spravljene v slamanem peharju v nekem kotu na podstrešju svoje hiše, je hodil skoro vsak dan ogledovat svoj zaklad. Tako je šel tudi pred dnevi. Na svojo žalost pa je zapazil, da so v zaklad vdreli miši in si v njem napravile čedno gnezdece z njegovimi tisočaki. Vseh 50 zdrobljenih tisočakov je mož s tresočo roko stisnil v pest in jih zanesel v hišo. Da je bilo v posestnikovi hiši ta dan bolj glasno kot po navadi, ni treba še posebej omenjati.

—Samoumor Emila Klobčaverja. Nedavno je prišel v neko ljubljansko prenočišče znani ljubljanski obrtnik Emil Klobčaver, lastnik mehanične delavnice v bežigradskem okraju. Pripovedoval je, da prihaja iz Maribora in da je zelo utrujen. Hotelirju je povedal, da bi rad kakšne tri ure spal. Klobčaver se je zaklenil v sobo ter ga ni bilo na spregled. Okrog dveh drugi dan pa se je ljudem čudno zdelo, da Klobčaver tako dolgo spi ter so s silo odprli vrata v spalnico. Našli so ga mrtvega. Klobčaver je namreč natresel v porcelanasti umivalnik oglja ter ga zažgal in na postelji vdihaval strupene pline. Posoda se je pri tem razpočila in padla na tla, tako da je preproga na tleh in približno en kvadratni meter lese-nih tal pregorelo. Sreča v nesreči je bila, da je ogenj sam od sebe ugasnil. Ko je bil samoumor odkrit, je prišla policijska komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Luznar in dežurni uradnik Florjan. Komisija je odredila prevoz trupla v mrtvašnico. — Pokojni Klobčaver se je rodil leta 1884 v Ljubljani. Zapuščala ženo in šest nepreskrbljenih otrok. Najbrže je vzrok samomora v njegovih gmotnih razmerah.

—Samoumor Emila Klobčaverja. Nedavno je prišel v neko ljubljansko prenočišče znani ljubljanski obrtnik Emil Klobčaver, lastnik mehanične delavnice v bežigradskem okraju. Pripovedoval je, da prihaja iz Maribora in da je zelo utrujen. Hotelirju je povedal, da bi rad kakšne tri ure spal. Klobčaver se je zaklenil v sobo ter ga ni bilo na spregled. Okrog dveh drugi dan pa se je ljudem čudno zdelo, da Klobčaver tako dolgo spi ter so s silo odprli vrata v spalnico. Našli so ga mrtvega. Klobčaver je namreč natresel v porcelanasti umivalnik oglja ter ga zažgal in na postelji vdihaval strupene pline. Posoda se je pri tem razpočila in padla na tla, tako da je preproga na tleh in približno en kvadratni meter lese-nih tal pregorelo. Sreča v nesreči je bila, da je ogenj sam od sebe ugasnil. Ko je bil samoumor odkrit, je prišla policijska komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Luznar in dežurni uradnik Florjan. Komisija je odredila prevoz trupla v mrtvašnico. — Pokojni Klobčaver se je rodil leta 1884 v Ljubljani. Zapuščala ženo in šest nepreskrbljenih otrok. Najbrže je vzrok samomora v njegovih gmotnih razmerah.

—Samoumor Emila Klobčaverja. Nedavno je prišel v neko ljubljansko prenočišče znani ljubljanski obrtnik Emil Klobčaver, lastnik mehanične delavnice v bežigradskem okraju. Pripovedoval je, da prihaja iz Marib

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"In še to povej svojim ljudem," sem klical za njim, "da naj se izgubijo od tod! In lesto naj vzamejo s seboj! Nihče ne sme blizu hiše! Če bomo koga opazili v naši bližini, bomo streljali."

Prilezel je na cesto in se polglasno pogovarjal s svojimi ljudmi.

Nisem razumel, kaj so se menili, pa čez nekaj časa so vzeli lesto in se porazgubili.

Šele tedaj sem poklical psa. Pustil je Kurda, pa obstal korak pred njim.

Počasi in okorno je vstal Kurd in globoko zasopel. Slabotne postavbe je bil in njegov glas je donel mladostno, ko je vzkliknil:

"Gospod—!"

Le to eno samo besedo je povedal, pa v njej je ležala vsa njegove smrtna groza.

"Imaš orožje pri sebi?" sem ga vprašal.

"Bodalo imam."

Stopil sem za korak nazaj in mu zapovedal:

"Položi bodalo predse na tla in stopi za dva koraka nazaj!"

Ta previdnost je bila potrebna. Tema je bila na strehi in sam nisem imel nobenega orožja pri sebi.

Kurd je ubogal, pobral sem bodalo in si ga vtaknil za pas.

Dojan je ostal na strehi, midva pa sva zlezla v vežo.

Tovariši so me že vsi rado vedni čakali. Povedal sem jim, kako je bilo.

Anglež si je pogledal ujetnika. Bil je kvečjemu 20 let star.

"Master," je dejal, "zelo podoben mi je! Staremu! Yes!"

Tudi jaz sem opazil podobnost, ki mi je prej na temni strehi ušla.

"Pa res! Ai je morebiti njegov sin?"

"Gotovo! Čisto gotovo! Vprašajte ga, lopova!"

Ako je bil ujetnik res sin občinskega predstojnika, se je ta seve po vsej pravici bal za njega. Obenem pa je slučaj pomenil hudo kršitev gostoljubja.

"Kdo si?" sem ga vprašal.

"Kurd."

"Odkod?"

"Iz Mije."

"Lažeš!"

"Gospod, resnico govorim!"

"Iz Tije si!"

Le za hip se je chotavljaj, pa dovolj mi je bilo. Izdal se je, da sem pravo zadel.

"Iz Mije sem!" je ponovil.

"Kaj pa počenjaš tod, tako daleč od doma?"

"Občinski predstojnik Mi-

je me je sem poslal."

"Zdi se, da občinskega predstojnika Mije ne poznaš tako dobro kakor tukajšnjega! Njegov sin si!"

Vidno se je prestrašil, pa pogumno je dejal:

"Kdo te je tako grdo nalaгал?"

"Nalagati se ne dam, ne od tebe ne od koga drugega. Govori, kar hočeš, saj bomo že jutri zarana zvedeli, odkod da si. In gorje tebi, če si me nalagal!"

Ves v zadregi je gledal v tla. Pomagati sem mu moral.

"Poslušaj! Kakršen boš ti do nas, taki bomo mi do tebe. Če boš odkritosrčen, ti bomo prizanesli. Če boš o-

nesli, ker si še premlad, da bi svoja dejanja dobro premislili. Če pa boš trdovratno lagal, te bomo pač spet izročili našemu psu v varstvo."

"Gospod — saj boš itak vse zvedel!" je tedaj povedal. Res sem sin občinskega predstojnika iz Tije."

"Po kaj ste prišli v našo hi-

šo?"

"Po konje."

"Kako ste jih mislili odpelja-

ti?"

"Vas bi bili zaklenili, odprli bi bili obojna vrata in konji bi bili naši!"

Izpoved ni bila sramotna za njega. Pri Kurdu velja konjska tatvina in vobče vsak odkrit roparski napad za veliko junštvo.

"Kdo je oni mrtvi, ki leži na strehi?"

"Lastnik te hiše."

"Jako prebrisano, ste začeli! Lastnika ste poslali naprej, ker najbolj pozna vse prostore! Ampak, zakaj si pa ravno ti prvi prilezel za njim? Saj je dru-

gih močnejših dovolj na vasi!"

"Tvoj vranec, gospod, bi naj postal last mojega očeta in skr-

beti sem moral, da bi ga noben drug ne prijel za vajeti. Kajti kdor konja prvi prime za vajeti isti je njegov lastnik."

"Torej tvoj oče sam je naročil tatvino? On, ki nam je gostoljubje obljubil?"

"Obljubil je, to je res. Pa vkljub temu niste naši gostje!"

"Zakaj ne?" sem se čudil.

"Sami stanujete v tej hiši! Kje je gospodar, čigar gostje te? Če bi bili zahtevali, da mo-

ra lastnik hiše pri vas ostati, bi bili naši gostje."

Hm! Dober nauk mi je dal mladi Kurd, nauk, ki mi je utegnil še kedaj koristiti!

"Pa tvoj oče," sem nadaljeval, "mi je obljubil tudi varnost!"

"Obljuba ga ne veže, ker niste naši gostje."

"Mož pes je usmrtil lastnika hiše. Ali zahteva njegova smrt crvno osvetlo?"

"Da."

"In kdo jo mora maščevati?"

"Njegov sin, ki je v naši va-

si doma."

"Dobro! Zadovoljen sem s te-

boj! Lahko odideš!"

"Gospod . . ." se je veselo zavzel. "Misliš za res?"

"Da. Dejal sem, da bomo prav taki do tebe, kakršen boš ti do nas. Odkritosrčno si odgovarjal in zato boš prost. Povej očetu, da so Nemci zelo miroljubni ljudje, ki nikomur nič zalega ne storijo, ki pa se znajo tudi braniti, če jih kdo razžali ali celo napade! Obžalujemo, da je umrl lastnik hiše. Pa sam si je kriv. Njegovega osvetnika pa se ne pojimo prav nič!"

"Lahko se odkupiš. Govoril bom za tebe."

"Ničesar ne plačamo. Da ni prišel krast, bi se mu ne bilo nič zgodilo."

"Gospod, ubili vas bodo, vas vse, kaj ko se zdanj!"

"Vkljub temu, da sem ti polaril življenje in svobodo?"

"Da, vkljub temu! Toda dober si z menoj, zato te svarim. Vaše konje hočejo, vaše orožje in ves vaš denar. Dokler vsega tega ne oddate, ne smete vasi zapustiti. In razen tega bo osvetnik zahteval še tvoje življenje."

"Nič ne bo dobil, ne našega denarja ne orožja ne konjev. In naše življenje je v Allahovih rokah, ne pa v rokah Kurduv. Videli ste, kako je naše orožje, ko sem streljal na listje in na drevo. Občutili pa ga bodete na lastni koži, ko bomo streljali na vas!"

"Gospod, vaše orožje nam ne bo moglo škodovati! Skrili se bomo tamle v tiste hiše onstran ceste in streljali skozi okna. Še videli nas ne bodete!"

"Torej oblegati nas mislite? Ne bodete nas dolgo!"

"Vemo, da ne. Glad in žeja vas preženeča iz hiše in nazadnje bodete še radi dali kar zahtevamo!"

"To je zelo dvomljivo! Ne poznate nas še!"

Toda povej očetu, da smo prijatelji gumrijskega beja!"

"Ne bo mnogo zaleglo! Dober konj je več vreden ko bejevo prijateljstvo."

(Dalje prihodnjič)

Kako kuje življenje . . .

Kdo je bil pravi dedič?

Ko je neka ženska korakala čez most blizu Evansville, Indiana, je zapazila, da je del mostne ograje obbit. Pogledala je dolj v potok in v svojo grozo zapazila tam avtomobil, obrnjen narobe in pod njim je ležalo truplo moškega. Hitela je proti bližnji hiši po pomoč in ko so hiteli dolj pod most, so našli še drugo truplo, namreč truplo ženske, ki je tudi ležalo pod avtomobilom. Ljudje so takoj videli, da je tukaj zastoj vsakega zdravniške pomoči, zato so poklicali mrliškega oglednika in policijo.

Moški je imel prebito lobanjo, levo roko in kolk zlomljeni ter prsni koš udr. Ženska je imela zlomljen vrat, levo roko strto. Mrliški oglednik je po natančni preiskavi izjavil, da sta žrtva mrtvi že kakih osem ur in da sta ponesrečenca živela par minut, oziroma morda le par sekund potem, ko se je zvrnil avtomobil na njiju. V času te preiskave ni gotovo nikomur prišlo na misel, kake velike važnosti bo ugotovitev, katera izmed obeh žrtev je bila mrtva prva in kako se bo to dokazalo. To vprašanje ni prišlo na površje prej, dokler se ni poznalo ponesrečenca za Mr. in Mrs. Henry Bunge. Dognalo se je, da sta imela oba otroke iz prejšnjih svojih zakonov, toda iz sedanjega njiju zakona ni bilo nobenega otroka.

Kdo torej je opravičen do zapuščine? Zapuščina je obstojala iz zavarovalne police ter posestva. Zavarovalna police je krila oba, moža in ženo. Zapuščila nista nobene oporoke in v zavarovalni polici je bilo zapisano, da pripada dedščina preživelemu.

In od te točke naprej se je začela vsa zamotana stvar. Ako je Mr. Bunge umrl prvi, je njegova žena podedovala zapuščino, čeprav je morda živela samo par sekund dlje kot njen mož. V tem slučaju bi bili opravičeni do zapuščine njeni otroci iz prvega zakona, Violet, Theodore in Arnold Straub, ki so bili njeni postavni dediči. Na drugi strani pa, če je žena prej umrla, pa magari samo za eno sekundo prej, je bil dedič njen mož Mr. Bunge in za njim pa

hči iz njegovega prvega zakona, sedaj poročena Schnautz.

Zavarovalna družba ni zanimala, da mora denar izplačati in je bila pripravljena izplačati ga takoj, toda zahtevala je, da se določi, kdo je postavni dedič. Otroci Mrs. Bunge so mislili, da so edino oni pravi dediči, a hči od Mr. Bunge je zopet trdila, da pripada zapuščina njej. Edina pot je bila sedaj, da sodnija odloči vso stvar.

Izjava mrliškega oglednika in zdravnikov, ki so bili poklicani kot izkušenci, ni imela dosti veljave. Ker je bil Mrs. Bunge zlomljen vrat, se je lahko domnevalo, da je umrla trenutno. Toda lahko pa tudi ne. Dokazano je, da so ljudje, ki so si zlomili vrat, živeli še do petnajst minut. Za Mr. Bungea bi se pa lahko z gotovostjo trdilo, da je živel še kako minuto, ko ga je pritisnil avto k tlom. Okrog njegovega trupla je bila kri, ki bi sicer ne bila, če bi srce nehalo utripati prej ali takoj po nesreči.

Torej nihče ni mogel z gotovostjo trditi, kateri obeh ponesrečencev je umrl prvi in kateri zadnji. Sodnija ni bila v majhni zadregi, ko je morala odločiti za te ali one dediče. Niti enakega slučaju niso mogli najti v zapisnikih, ker navadno, kadar se je zgodilo, da sta umrla mož in žena istočasno, recimo na morju, če se je potopila adja, sta navadno zapustila otroke iz tistega zakona, torej isto bili dediči sporno vprašuje. V splošnem bi se lahko eklo, kot je sodnik v neki knjigi našel, da je žena umrla prva, ker je šibkejša narave, vendar kdo more na to prisesti? Sodnik je potem dobil v angleških postavnih knjigah, po katerih se ameriške postavbe večinoma ravna, da če mož in žena umrjeta istočasno, da se zapuščina razdeli enakomerno med otroke.

Tako je torej sodnik odločil tudi v tem slučaju in ukazal, da dobe otroci Mrs. Bunge in hči Mr. Bunge enak delež zapuščine. No, vsi so bili zadovoljni s to salomonovo razsodbo.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

IZ PRIMORSKEGA

—Gorica, jan., 1936.—Pretekli mesec so aretirali v Solkanu pri Gorici radi protifašističnega delovanja dva mladeniča in sicer Komavlija Riharda, trgovskega pomočnika v konzumnem društvu v Mirnu in Grosarja Vladka, mizarja, ter ju odpeljali v zapore. Po enomesečnem preiskovalnem zaporu sta bila obsojena na triletno konfinacijo. Pravi vzrok nam ni znan. Kaj se skriva za tem, da sta bila obsojena zaradi protifašističnega delovanja, pa tudi ne moremo presoditi, ker fašistične oblasti motivirajo s tem vse, česar ne morejo dokazati.

—Reka, jan., 1936.—Porazi, ki jih je doživela zadnje čase Italija v Afriki porazno vplivajo na Italijane, zlasti na priseljence v naših krajih. Ne samo, da molčijo o prej toliko prorokovanih zmagah, ampak tudi tožijo nad zgubami in porazi. Zlasti pa se boje enega, in sicer tega, da bodo morali oditi iz naših krajev. Tako se je že večkrat slišalo tarnanje italijanskih inteligentov napram našim čed, vi boste ostali, mi pa bomo morali oditi.

—Trst, jan., 1936.—Številni so slučaj, ko so vojaki iz Afrike poslali svoj skromni zaslužek domov. Zlasti oni, ki so v prvih linijah in ki ne morejo niti tistih par lirc, ki jih tedensko nad zglubami in porazi. Zlasti pa se boje enega, in sicer tega, da bodo morali oditi iz naših krajev. Tako se je že večkrat slišalo tarnanje italijanskih inteligentov napram našim čed, vi boste ostali, mi pa bomo morali oditi.

—Po nedolžnem obsojen na dve leti konfinacije. Študent Slavko Vičič iz Trnovega konfiniran. Reka, januarja 1936. — (Agis) — Nekaj dni pred Božičem so aretirali v Trnovem pri Ilirski Bistrici študenta Slavka Vičiča. Omenjeni je bil že leta 1933 aretiran in zaprt ter obsojen na policijsko nadzorstvo. Bil je pa tudi sicer stalno nadziran in zasledovan in očitno v veliko napotje fašističnim prvakom v Bistrici. Ob ponovni aretaciji mu prav za prav niso imele kaj očitati. Zato so si enostavno izmislili, da je prišel nekaj minut pozneje domov kot mu je določeno s policijskim nadzorstvom. Bil je postavljen pred reško konfinacijsko komisijo in

14 t. m. konfiniran za dobo dveh let. Kam je bil poslan, še ni znano. K tej krivični obsodbi naj še pripomnimo toliko, da kolikor vemo je bil Vičič leta 1933 obsojen na policijsko nadzorstvo za dobo treh let. Sedaj bi bil ta rok potekel in bil bi prost. Ker pa to ni bilo po volji raznim elementom v Bistrici, so si izmislili zadevo o prekoračitvi določene urnika, na podlagi česar so Vičiča aretirali in tudi konfinirali.

—Številne konfinacije zaradi nepohajanja predvojaških vaj. Reka, januarja 1936. — (Agis), — že pred časom je bilo aretiranih v reški pokrajini več mladeničev. Oblast jih je prijavila zato, ker se niso udeleževali predvojaških vaj v predpisani uniformi ali pa zato, ker so izostali od vaj. Vsi ti so bili postavljeni pred reško konfinacijsko komisijo, ki jih je poslala na razne kraje v južno Italijo. Kot je razvidno iz pisma se tem najnovejšim konfinirancem zelo slabo godi, zlasti pa se pritožujejo zaradi slabe in pomanjkljive hrane.

MESTNE VESTI

Pet radio programov

V Clevelandu imamo sedaj kar pet jugoslovanskih radio programov vsak teden. In sicer redni slovenski radio program vsako nedeljo, hrvatski radio program ob nedeljah, dva srbska radio programa ob nedeljah in radio program A. Grdina in Sinovi. Obeta se še šteli na postaji WCAR, vendar je stvar precej dvomljiva. Idealni ti programi niso, ker so skrajno komercializirani, 10 minut glasbe in petja, 20 minut vsakovrstnega oglaševanja, da vas bolijo večkrat ušesa. Bridka resnica pa je, seveda, da bi brez oglaševanja tudi radio program ne imeli. Na drugi strani je pa tudi resnica, da če bi se vseh teh pet ali šest skupin organiziralo v eno celoto, bi lahko dobili užitka poln in dostojen radio program vsako nedeljo vsaj za eno uro. Kot je pa sedaj, išče vsak zastopnik radio programa svoje "odjemalce." En izhod iz tega bi bil, če bi se združilo kakih 50 do 100 trgovcev, ki bi plačevali gotovo vsoto na mesec, pa bi imeli izvrsten program z najboljšim talentom. In tekom takega radio programa bi se ne oglaševalo podrobnosti, pač pa bi se ljudem priporočalo samo kupovanje pri domačih trgovcih, in to na vljuden, prepričevalen način, kar bi prineslo mnogo trgovine našim trgovcem. A danes imamo na naših slovenskih, hrvatskih in ostalih jugoslovanskih programih celo zbirko oglaševanja raznih židovskih in drugih trgovcev tuje narodnosti, tako da majka nam jugoslovanska lahko plaka sama za sebe!

—Coughlin za Sweeneya

V nedeljskem radio govoru je Rev. Charles Coughlin priporočal volivcem 20. okraja v Clevelandu, da glasujejo pri primarnih volitvah za Martin Sweeneya, ker je pristaš Narodne unije za socialno pravico.

\$400 ukradenih unij

William Thomas, tajnik unije strojnikov, je nabral nekako \$400 asesmenta od članov unije preteklo soboto. Namesto da bi denar položil v jekleno blagajno, ga je spravil v svojo pisalno mizo. Ko je v ponedeljek Thomas prišel v urad, je dognal, da je nekdo vlomil v mizo in odnesel ves denar.

Payer in Roosevelt

Najbolj odlični češki odvetnik v Clevelandu, H. F. Payer, bivši pomožni državni tajnik Zedinjenih držav, dolgoletni prijatelj našega časopisa, bo najbrž kandidiral za predsedniškega delegata "at-large" za demokratsko konvencijo. Ob istem času prihaja iz Washingtona tudi vest, da bo Mr. Payer najbrž

dobil čast, da bo predlagal ime Franklina Roosevelta predsedniški konvenciji kot zopetnega predsedniškega kandidata. Tako bo rojen Čeh uradno nominalni predsednika Zed. držav.

DNEVNE VESTI

Francozi se pritožujejo radi orožja v Jugoslaviji

Paris, 7. marca. Francosko časopisje se ostro pritožuje napram jugoslovanski vladi, ki je sklenila kupiti orožje za armado v Nemčiji namesto v Franciji kot dosedaj. Jugoslovanska vlada odgovarja, da ima v Nemčiji za 300,000,000 dinarjev kredita, katerega ne more iztirjati in je na račun tega nemškega dolga naročila blago za armado. Poleg tega je Jugoslavija silno trpela radi sankcij napram Italiji, da si mora pomagati na gospodarskem polju kakor najbolje mogoče.

Tri nadaljna leta suše v Ameriki

San Marino, Cal., 7. marca. Strašne posledice suše, ki prevladuje že zadnja leta v Ameriki bodo trajale še vse do leta 1939, pravijo znanstveniki. Po omenjenem letu pa bo za prihodnjih dvajset let zopet prevladovalo normalno vreme.

Je bil pokopan na napačnem pokopališču

Pittsburgh, 9. marca. — Zadržanja želja Leonarda Haneya je bila, da bi bil pokopan poleg svoje matere na pokopališču. Ko so večeraj pripeljali truplo Haneya na pokopališče, je bila jama že izkopana in po zadnjih obredih so izpustili krsto v jamo. Tedaj so pa sorodniki pronašli, da se nahajajo na napačnem pokopališču. Truplo mrtvega so zopet potegnili iz groba in odpeljali krsto več blokov daleč na drugo pokopališče, kjer je bila pokopana njegova mati.

Štrajk delavcev v Jeanette poravnal

Jeannette, Pa., 9. marca. — 870 delavcev pri Pennsylvania Rubber Co., se je večeraj vrnilo na delo, potem ko so se nahajali pet dni na štrajku. Vsi delavci so dobili zvišane plače in razne druge ugodnosti.

MALI OGLASI

Delo dobi

ženska srednjega leta, da bi delala v klubovih prostorih. Mora znati tudi kuhati. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Naprodaj je

izvrstna candy trgovina. Velik Ice Cream fountain. V sredi slovenske naselbine. Vredno \$1,200.00. Se proda za \$275.00. Vprašajte pri J. Tisovec, 1366 Marquette Rd., blizu St. Clair in 55. ceste. (58)

VSE VLOŽNE KNJIZICE

zamenjajte za pohištvo, električne pralne stroje in refrigeratorje. KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO. 15428 WATERLOO ROAD Odprto zvečer (2)

NIKAR BITI SUZNJI NEPREBAVNOSTI

Trinerjevo Grenko VINO vas reši tega

"Zahvaliti se vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skoz leto dni sem trpel radi neprebnosti — kar koli sem poizkusil, je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga poizkusil, je moja želodčna stisnjenost prešla. Bilo je kot oprostitve kaznjence. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vas zvesti, Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirnega spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obedom injem. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR OF BUTTER WINE

Joseph Triner Company, Chicago.

V četrtek 12. marca, ob 1:30 popoldne in 7:30 zvečer ter v petek ob osmih zvečer bo kazala pri sv. Lovrenca v Newburgu lepa drama "King of Kings." Vstopnina za odrasle je 25c, za otroke 10c. Ne zamudite te predstave, ker kaj enakega se niste videli!

MORSKI RAZBOJNIK

A. Š.

"Kako da ne? Saj pošljemo vili zvezanega Španca. Vsi bi lahko Dona Diega de Espinosa mu bili sledili sem, da jim ni v čolnu, katerega veslajo njegovi Španci, ki naj zagotovi pri Hagthorpeju.

V tem prostoru, ki je bil tam, ko zvali "ward-room," so stavke španskega veličanstva, ha, li trije topovi, ki so moleli svoja žrela proti odprtini, natančno tako, kakor so jih bili pustili še Španci.

"Tu, Ogle, je delo zate," je rekel Blood, in ko se je orjaški Ogle prerinil skozi ostale može, je kapetan Blood pokazal na srednji top, rekoč: "Potegnite ta top nekoliko nazaj!"

"Ko je bilo to storjeno, je Blood namignil onim, ki so držali Dona Diega.

"Privežite ga pred žrelo topa," je mirno ukazal, in dočim so njegovi ljudje hiteli izpolnjevati njegov ukaz, se je kapetan Blood obrnil do drugih. "Pojdite in privedite španske ujetnike! Ti, Dyke, pa pojdi na krov in ukaži, naj potegnemo na jabor špansko zastavo."

Don Diego, trdno privezan s svojim telesom pred topovsko žrelo, z rokami privezanimi na vsaki strani na topovsko kolesje, je izbulil oči in strmeč zrl na kapetana Blooda. Možno je, da se ta ali oni mož res ne boji umreti, toda vendar ga stresa groza, ko vidi način svoje smrti.

Njegove peneče se ustne so bruhale kletvice in sramotenja na svojega mučitelja.

"Prekleti barbar! Nečloveka zver! Prekleti heretik! Mar nisi zadovoljen, če me daš ubiti na kak krščanski način?"

Kapetan Blood se mu je komaj vidno nasmehnil, preden se je obrnil do petnajstih zvezanih Špancev, ki so jih prav takrat pripeljali.

Ko so se slednji približali, so

slisali Don Diegove krike, zdaj pa so ga v svojo grozo uzrli privezanega pred topovsko žrelo. Izmed ujetih Špancev se je nadenoma ločil lep mladenič olivne polti, ki se je po vsem svojem obnašanju kakor tudi po svoji obleki razlikoval od ostalih. Stopil je naprej, iztegnil roke ter zaklical: "Oče!"

Zvijajoč se v rokah rebelov, ki so ga držali, je mladenič klical na pomoč nebo in zemljo, da bi preprečila grozno smrt njegovega očeta. Kapetan Peter Blood ga je z zadovoljstvom opazoval in videl, da je mladenič pokazal dovolj sinovske ljubezni, na katero bo mogel računati.

Peter Blood je zdaj ukazal Ogleu, naj odpre ponovico nad smodnikom na srednjem topu, pred katerim je bil privezan Don Diego, nato pa naj prižge lunto. Ko je v tem trenutku prišel mlajši Espinosa spet tarnati in jadicovati, se je Blood obrnil k njemu ter zarezal:

"Mir! Mir in poslušaj! Moj namen ni, da bi razstrelil tvojega očeta ter ga poslal v pekel, kamor spada!"

Ko je pripravil s to presenetljivo izjavo mlajšega Espinosa k molku in posluhu, mu je pričel pojasnjevati svoj načrt v oni lepi kastilijanski, katero je — v svojo in Don Diegoovo srečo — tako izborno obvladal.

"Izdajstvu tvojega očeta se imamo zahvaliti za položaj, v katerem se nahajamo, ko nam od one-le španske ladje preti smrt in pogin. Prav tako, kakor je tvoj oče takoj spoznal zastavno ladjo svojega brata, je moral njegov brat spoznati ladjo Cinco Llagas. Kmalu bo ladja Encarnacion dovolj blizu, da se bodo na njej lahko prepricali, da na tej ladji ni vse tako, kakor bi moralo biti. Prej ali slej bodo ugenili, da je tu nekaj narobe ter otvorili ogenj na nas. Mi pa nikakor nismo v položaju, da bi mogli sprejeti boj, kar je tvoj oče dobro vedel, ko nas je zapeljal v to past. Pa kljub temu se bomo borili, ker smo v to prisiljeni. Nikakor se ne bomo brez boja vdali Špancem!"

Ob teh besedah je položil roko na top, pred čigar žrelom je bil privezan Don Diego.

"Torej, razumite me dobro vsi: na prvi strel z ladje Encarnacion, bo ta-le top izstrelil odgovor! ... Ali sem se dovolj jasno izrazil?"

Bled in tresoč se po vsem telesu, je mlajši Espinosa zrl v oči kapetana Blooda, ki so ga tako neusmiljeno gledale.

"Če je jasno?" je vzkliknil in prekinil molk, ki je zavladal vsled groze nad to izjavo. "Tri Bogu, kako naj ne bo jasno? Kako naj vse to razumem? Ali morete preprečiti boj? Če vam je tozadevno znan kak način, in če vam morem pri tem pomagati jaz ali naši ljudje, tedaj, pri Bogu, imenujte ga!"

"Boj bi se lahko preprečil samo na ta način, če bi šel Don Diego de Espinosa na ladjo svojega brata admirala, katere-

ši strani s topom, pred katerim je privezan tvoj oče, in on bo prva žrtev tega spopada."

Kapetan Blood je za trenotek premolknil. Med njegovimi tovariši se je čulo pritrjevalno mrmranje, španski ujetniki pa so se nervozno prestopali sem in tja. Mladi Espinosa je stal pred kapetanom Petrom Bloodom ter po vsej priliki čakal na kako besedo svojega očeta. Toda te besede ni bilo. Ta je povsem brez moči visel pred topovskim žrelom v svojih vezeh. Po vsej priliki si ni upal bodriti svojega sina, kakor tudi ni imel poguma, da bi mu prigovarjal, naj se poda kapetanovi zahtevi. Odlok je ležal torej popolnoma na mladeniču.

"Torej?" je silil Blood. "Menim, da sem bil dovolj jasen. Kaj praviš na to?"

Don Esteban si je z jezikom omočil svoje suhe ustne ter si dlanjo otrl s čela mrzel znoj. Njegove oči so se za trenotek

nemo zagledale na pleča očeta, ga ujetnika, nato pa nadalje, kakor bi od njega pričakoval: "... toda mislim, da se vam zdaj ni ničesar več bati in bodite uverjeni, da bom vso to stvar kolikor mogoče pospešil."

Don Diego mu ni dal odgovora.

Peter Blood je še trenotek postal in ga pozorno mitril, nato se je priklonil in odstopil.

Ker se je on vdal in ker tudi njih vodja ni proti temu ugovarjal, čemu naj bi se torej oni upirali ter zaigrali svoje življenje z gesto, nespametnega heroizma? Zato so brez pomisleka odgovorili, da bodo storili, kar se od njih želi.

Kapetan Blood se je zdaj obrnil ter stopil proti Donu Diegu:

"Zal mi je, da moram na ta način postopati z vami, — toda, ... Za trenotek je umolknil ter pozorno pogledal svoje-

TWILIGHT BALL-ROOM

Najfinejša slovenska plesna dvorana v Clevelandu
Dominik Krašovec, lastnik
6925 St. Clair Ave.

Cimperman Coal Co.

1261 Marquette Rd.

Henderson 3113

DOBER PREMOG IN TOČNA

POSTREŽBA

Se priporočamo

F. J. CIMPORMAN

J. J. PRERICKS

Dekleta in žene

Sedaj je čas, da si izberete ali naročite fino spomladansko "STERLING" suknjo ali obleko direktno iz Sterling tovarne, po veliko nižjih cenah kakor kje drugje.

Ker mi ni mogoče vas vseh obiskati ob pravem času, zato vas prosim, da me pokličete, pišete ali se oglasite, da pridem po vas in vas peljem direktno v tovarno.

Se vam priporočam

Benno B. Leustig
1034 ADDISON ROAD

Tel. ENDicott 8505

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska

katoliška podpora organizacija v Združenih

Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ZE 42 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$3.500.000,00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima okrog 35.000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO STEVILNO KRAJEVNIH DRUŠTEV 136.

V Clevelandu, Ohio je 16 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 42.letnega obstanka nad \$5.000.000,00.

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškoche, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača od \$450,00 in zavarovanega v razredu "B" se plača od \$1000,00 posmrtnine.

BOLNISKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2,00; \$1,00 in 50c na dan ali \$5,00 na teden. Asesment primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu štiri najmodernejše vrste zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članice.

Vsaki Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate podporne organizacije potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

DVE UGODNI PLOVEI
VULCANIA
(najhitrejša svetovna motorna ladja)
21. MARCA

CONTE di SAVOIA

28. MARCA

preko Genove, 15 ur do vaše domovine Veselite se velike noči letos v vašem rojstnem kraju. Plujte na enem izmed teh veličastnih parnikov in uživajte luksuzno udobnost, prijazno postrežbo in fina jedila. Vprašajte pri kateremkoli pooblaščenem zastopniku ali na 1000 Chester Ave., Cleveland, Ohio.

ITALIAN LINE

Ameriški sportni svet pričakuje, da bo zmagoval v olimpijskih igrah v Nemčiji 13letna Helen Stephens iz Fulton, Mo., ki se bo poskusila v dirki z najboljšimi tekači.

Mr. A. Swanson, mornariški tajnik Zed. držav, ki je nevarno zbolel na paralizi.

Gail Patrick, filmska igralka v lepi sportni obleki.

Vsak potegljaj
manj kisloben

LAHKA KAJA

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA

Vsakovrstni ljudje izberejo Luckies, vsak iz svojega razloga. Toda vsi se strinjajo, da so Luckies Lahka Kaja bogatega, zrelega dela tobaka. Precej presenetljivo dejstvo je, da se listi iste tobake rastline lahko bolj razlikujejo kot listi rastlin precej različnih vrst. Kemična analiza pokazuje,

da vrhni listi vsebujejo preobilico alkalija, kar zamore dati rezek alkalijski okus, spodnji listi zamorejo dati kislobnost kaji. Samo srednji listi so, ki se približujejo v naravi najbolj okusnemu kislobno-alkalijskemu razmerju. V Lucky Strike Cigaretah so rahljeni srednji listi.

Luckies so manj kislobne

Zadnje kemične preizkušnje kažejo* da imajo druge znane vrste preobilico kislobe nad Lucky Strike od 53% do 100%.

Prebilica Kislobe Drugih Znanih Vrst Nad Lucky Strike Cigaretami	
BALANCE	LUCKY STRIKE
BRAND B	
BRAND C	
BRAND D	

* Izid Potrjeni Od Neodvisnih Kemičnih Laboratorijev In Preiskovalnih Skupin.

Luckies — "IT'S TOASTED"

Zaščita vašega grla — proti draženju
— proti kašlju